लोक सेवा आयोग

नेपाल विविध सेवा, राजपत्रािक्कत तृतीय श्रेणी, समाजशास्त्री पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

 प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)
 पूर्णाङ्क :- २००

 द्वितीय चरण : (क) सामूहिक परीक्षण (Group Test)
 पूर्णाङ्क :- २००

 (ख) अन्तर्वार्ता (Interview)
 पर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्ग:- २००

पत्र	विषय	खण्ड	पूर्णाङ्क	उर्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या ×अङ्	समय
प्रथम	General Subject	Part I: General Awareness & General Reasoning Test Part II: General Technical Subject	900	80	वस्तुगत (Objective)	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	५० प्रश्न × १ अङ् ५० प्रश्न × १ अङ्	१ घण्टा ३० मिनेट
द्वितीय	Technical Subject		900	४०	विषयगत (Subjective)	छोटो उत्तर लामो उत्तर	४ प्रश्न x ५ अङ्ग ८ प्रश्न x १०अङ्ग	३ घण्टा

द्वितीय चरण: सामूहिक परीक्षण (Group Test) र अन्तर्वार्ता (Interview)

पूर्णाङ्क :- ४०

पत्र ∕विषय	पूर्णाङ्ग	उर्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
सामूहिक परीक्षण (Group Test)	90		सामूहिक छलफल (Group Discussion)	३० मिनेट
अन्तर्वार्ता (Interview)	30		बोर्ड अन्तर्वार्ता(Board Interview)	-

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- २. प्रथमपत्र र द्वितीयपत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- 3. वस्तुगत बहुवैकित्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर निदएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पिन गरिने छैन ।
- ४. बहुवैकल्पिक प्रश्नहरु हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- ५. विषयगत प्रश्नहरूको हकमा तोकिएको अंकको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सिकने छ।
- ६. द्वितीय पत्रमा (विषयगत प्रश्न हुनेका हकमा) प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरुको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- ७. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापिन पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ मिहना अगािड (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्कममा परेको सम्भन् पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- ९. यस भन्दा अगाडि लाग् भएका माथि उल्लेखित सेवा, समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ।
- १०. पाठ्यक्रम लागू मिति : २०८०/०७/२०

लोक सेवा आयोग

नेपाल विविध सेवा, राजपत्रािक्कत तृतीय श्रेणी, समाजशास्त्री पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र (Paper I): General Subject

Part (I): - General Awareness & General Ability Test (50 Marks)

1. General Awareness and Contemporary Issues $(25 \times 1 \text{ Mark} = 25 \text{ Marks})$

- 1.1 Physical, socio-cultural and economic geography and demography of Nepal
- 1.2 Major natural resources of Nepal
- 1.3 Geographical diversity, climatic conditions, and livelihood & lifestyle of people
- 1.4 Notable events and personalities, social, cultural and economic conditions in modern history of Nepal
- 1.5 Current periodical plan of Nepal
- 1.6 Information on sustainable development, environment, pollution, climate change, biodiversity, science and technology
- 1.7 Nepal's international affairs and general information on the UNO, SAARC & BIMSTEC
- 1.8 The Constitution of Nepal (From Part 1 to 5 and Schedules)
- 1.9 Governance system and Government (Federal, Provincial and Local)
- 1.10 Provisions of civil service act and regulation relating to constitution of civil service, organisational structure, posts of service, fulfillment of vacancy and code of conduct
- 1.11 Functional scope of public services
- 1.12 Public Service Charter
- 1.13 Concept, objective and importance of public policy
- 1.14 Fundamentals of management : planning, organizing, directing, controlling, coordinating, decision making, motivation and leadership
- 1.15 Government planning, budgeting and accounting system
- 1.16 Major events and current affairs of national and international importance

2. General Reasoning Test

 $(25 \times 1 \text{ Mark} = 25 \text{ Marks})$

2.1 **Logical Reasoning** $(9 \times 1 \text{ Mark} = 9 \text{ Marks})$

Verbal Ability, Alphanumeric Series, Reasoning Analogies, Classification, Coding-Decoding, Order & Ranking, Distance & Directions, Analytical and Logical Reasoning, Assertion and Reason, Statement and Conclusion, Input-Output, Venn-diagram

2.2 **Numerical Reasoning** $(8 \times 1 \text{ Mark} = 8 \text{ Marks})$

Arithmetic Series, Analogy, Classification, Arithmetical Reasoning, Fraction. Percentage, Ratio, Average, Profit & Loss, Time & Work, Date & Calender, Data Sufficiency, Data Interpretation & Data Verification

2.3 **Spatial Reasoning** $(8 \times 1 \text{ Mark} = 8 \text{ Marks})$

Figure Series, Figure Analogy, Figure Classification, Figure Matrix, Pattern Completion, Embedded Images, Image Formation & Analysis, Mirror and Water Images, Cubes and Dices, Paper Folding & Cutting

Part (II): - General Technical Subject (50 Marks)

1.	Basi	c Concept of Sociology/Anthropology	(10%)
	1.1	Definition, scope and application of sociology	/anthropology
	1.2	Branches of sociology/anthropology	
	1.3	Relation with other social sciences	
	1.4	Concepts: Society, Culture, Community, Associated	ociations, Group, Institutions,
		Social structure, Social system, Status and Ro	les, Norms and Values.
2.	Socia	al and Cultural Institutions	(10%)
	2.1	Concepts and definitions	
	2.2	Marriage	
	2.3	Family system	
	2.4	Kinship system	
	2.5	Religion	
	2.6	Political institutions	
	2.7	Economic institutions	
3.	Socia	al Organization	(10%)
	3.1	Role of social organization in national develop	oment
	3.2	Education	
	3.3	Socialization	
	3.4	Pressure groups	
4.	Socia	al and Cultural change	(10%)
	4.1	Theories of social and cultural change	
	4.2	Process of social and cultural change	
	4.3	Agents of social and cultural change	
	4.4	Planned social and cultural change	
5.	Socia	al Processes	(10%)
	5.1	Socio cultural adaptation	
	5.2	Cultural assimilation/ amalgamation/multicult	ural model
	5.3	Sanskritization	
	5.4	Westernization/globalization	
	5.5	Industrialization/urbanization	
	5.6	Integration/differentiation.	
6.	Social Problems		(10%)
	6.1	Internally displaced population and migration	l .
	6.2	Corruption	
	6.3	Human trafficking	

लोक सेवा आयोग

(10%)

(10%)

नेपाल विविध सेवा, राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी, समाजशास्त्री पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम 6.4 Drug abuse and rehabilitation 6.5 Unemployment 7. Leadership and group dynamics (10%) 7.1 Theories of leadership 7.2 Leadership styles and quality

- 7.2 Leadership styles and quality7.3 Role of leaders in social and cultural change
- 7.4 Primary and secondary groups
- 7.5 Structure of group

8. Social Research

- 8.1 Types and methods of scientific research
- 8.2 Research design
- 8.3 Theory, hypothesis and variables
- 8.4 Research ethics

9. Social Stratification (10%)

- 9.1 Theories of social stratification
- 9.2 Social differentiation, social mobility
- 9.3 Stratification by caste, class, gender, caste/ethnicity

10. Applied sociology/anthropology

- 10.1 Scope of applied sociology/anthropology
- 10.2 Social policy and planning
- 10.3 Sociology/anthropology in action